

Lag

om utseende av organisationer som främjar konsumenters kollektiva intressen till godkända enheter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Godkända enheter

En organisation som främjar konsumenters kollektiva intressen kan på ansökan utses till godkänd enhet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG, nedan *direktivet om grupptalan*, för att väcka

- 1) inhemsk grupptalan om åtgärder för förbuds föreläggande,
- 2) gränsöverskridande grupptalan om åtgärder för förbuds föreläggande,
- 3) inhemsk grupptalan om åtgärder för gottgörelse, eller
- 4) gränsöverskridande grupptalan om åtgärder för gottgörelse.

En organisation kan ansöka om att bli utsedd för att väcka en eller flera av de typer av talan som avses i 1 mom.

2 §

Ansökan

Ansökan om att bli utsedd till godkänd enhet riktas till justitieministeriet. I ansökan ska anges de uppgifter som behövs för att bedöma om kraven i 3 § är uppfyllda.

I ansökan ska det specificeras vilka i 1 § 1 mom. avsedda typer av talan ansökan gäller.

3 §

Krav som gäller för godkända enheter

En organisation som främjar konsumenters kollektiva intressen kan utses till godkänd enhet om

- 1) den är en registrerad förening som avses i föreningslagen (503/1989),
- 2) den har bedrivit faktisk verksamhet riktad till allmänheten för att skydda konsumenters intressen i minst tolv månader före ansökan om utseende,
- 3) dess stadgeenliga syfte visar att den har ett berättigat intresse av att skydda konsumenters intressen enligt de unionsrättsliga bestämmelser som nämns i bilaga I till direktivet om grupptalan,
- 4) den är av icke vinstdrivande natur,
- 5) den inte har försatts i konkurs,
- 6) den är oberoende och inte påverkas av personer som inte är konsumenter, i synnerhet inte av näringsidkare eller externa finansiärer som har ett ekonomiskt intresse av att väcka grupptalan,

RP 111/2022 rd

LaUB 20/2022 rd

RSv 204/2022 rd

7) den har fastställt förfaranden för att förebygga i 6 punkten avsedd påverkan av personer som inte är konsumenter och att förebygga intressekonflikter mellan den godkända enheten, dess finansörer och konsumenters intressen,

8) den på lämpligt sätt, åtminstone på sin webbplats, offentliggör information på ett begripligt språk som visar att föreningen uppfyller de kriterier som avses i 1—7 punkten samt information om källorna till dess finansiering i allmänhet, dess organisations-, lednings- och medlemskapsstruktur, dess stadgeenliga syfte och dess verksamhet.

4 §

Utseende

Om den organisation som främjar konsumenters kollektiva intressen uppfyller de krav som anges i 3 §, utser justitieministeriet organisationen till godkänd enhet. I beslutet om utseende ska det anges för vilka i 1 § 1 mom. avsedda typer av talan den godkända enheten har utsetts och vilket dess stadgeenliga syfte är.

5 §

Ändrade uppgifter

Om de uppgifter som avses i 2 § ändras, ska den godkända enheten utan obefogat dröjsmål underrätta justitieministeriet om detta. Om den godkända enheten på grund av ändringen eller någon annan orsak inte längre uppfyller kriterierna för utseendet, ska justitieministeriet återkalla det.

6 §

Uppdatering av uppgifter

Efter att ha blivit utsedd ska den godkända enheten vart femte år lämna de uppgifter som avses i 2 § 1 mom. till justitieministeriet. Om uppgifterna trots uppmaning inte lämnas, ska justitieministeriet återkalla utseendet.

Om inte annat följer av de uppgifter som lämnats, ska statusen som godkänd enhet fortsätta att gälla utan särskilt beslut.

7 §

Anmälningsskyldighet

Justitieministeriet ska underrätta Europeiska kommissionen om de godkända enheter som utsetts för att väcka gränsöverskridande grupptalan och om deras uppgifter för den förteckning som avses i artikel 5.1 i direktivet om grupptalan. Justitieministeriet ska underrätta kommissionen om ändringar som kräver att förteckningen uppdateras.

Justitieministeriet ska offentliggöra de godkända enheter som utsetts för att väcka inhemsk grupptalan samt deras uppgifter.

8 §

Kontaktpunkt

Justitieministeriet är kontaktpunkt enligt artikel 5.5 i direktivet om grupptalan.

En begäran från Europeiska kommissionen eller en annan medlemsstat om att undersöka huruvida en organisation som utsetts till godkänd enhet för gränsöverskridande gruppitalan uppfyller kriterierna för utseende ska lämnas till justitieministeriet. Justitieministeriet ska undersöka om kriterierna för utseende är uppfyllda på det sätt som föreskrivs i denna lag. Om en organisation som utsetts till godkänd enhet inte längre uppfyller kriterierna för utseendet, ska justitieministeriet återkalla det.

9 §

Övervakning

Justitieministeriet ska förse Europeiska kommissionen med de uppgifter som avses i artikel 23.2 i direktivet om gruppitalan i enlighet med vad som föreskrivs i den punkten.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 25 juni 2023.

Helsingfors den 20 december 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson